

[Indenrigsministeren]

varetagelsen mellem stat, amt og kommune, og hvilke opgaver der kunne lægges ud fra stat til amter og fra amter til kommuner.

Det er altså en proces, der er i gang. Og det helt afgørende er at erkende, at den aldrig stopper. Det er en forpligtelse, der må ligge på enhver lovgivende forsamling, til stadighed at vurdere den opgavevaretagelse, der er henlagt til offentlige myndigheder, uanset om man har et system med amter og kommuner og stat eller kun med kommuner og stat eller for den sags skyld kun med stat. Det er altså en proces, der aldrig nogen sinde ophører, og derfor er der brug for at holde gryden i kog, som fru Lis Noer Holmberg sagde.

Politiken har en lille rubrik på bagsiden, der hedder »At tænke sig«. Jeg kan ikke referere til nummeret og datoen på Politiken – det ligger vel 20-25 år tilbage i tiden – hvor man havde en lille notits, der hed »Husk-at«. Dér stod der: »Husk at tage barnet ud af barnevognen, inden De klapper den sammen.« Det er jeg kommet i tanker om, for det vil også være mit råd her: I debatten med at holde gryden i kog, lad os lige tage barnet ud af barnevognen. Altså lad os tage opgaverne ud af amtet, før vi klapper det sammen.

Jeg mener også, der er brug for en lille smule større fordomsfrihed om det, som hr. Poul Nødgaard citerede i sit indlæg at jeg har sagt og vel næsten altid har sagt, så længe jeg husker tilbage i tiden, nemlig at opgaverne skal løses dér, hvor de løses bedst og billigst og så tæt på borgerne som muligt.

Jamen kunne det så ikke være udgangspunktet? Kunne vi så ikke starte dér og sige: Så lad os se på, hvor opgaverne løses bedst og billigst? Og når vi har fordelt opgaverne, så lad os se på, hvordan strukturen egentlig ser ud, altså om vi har flyttet det hele fra amterne, om vi har flyttet tre fjerdedele af det, kommunerne beskæftiger sig med, ud til borgerne. For når hr. Aage Brusaard nævner, at vi i Danmark bruger mange penge til administration, kan det være, at det er at skyde fejl ved dér at tale om amterne. Det er måske snarere hele den måde, vi har indrettet den samlede offentlige sektor på – at vi beskæftiger os med alt for meget, som borgerne i virkeligheden selv skulle have lov til at bestemme og bestille og afgøre. Men det er måske en følge af, at 90 pct. af danskerne giver tilskud til 90 pct. af danskerne, altså at vi bruger uendelig megen tid og administration på at omfordele.

Jeg vil gerne advare mod den fejlslutning at tro, at regeringen går ind for det, der hedder dobbeltadministration, når man taler om de tre offentlige niveauer.

Jeg vil i det hele taget gerne gøre op med begrebet tre niveauer. Vi skal i Danmark ikke have tre niveauer. Vi skal have forskellige offentlige systemer, der løser de offentlige opgaver. Og det, der skal løses i kommunen, det, vi kalder kommunalt niveau, er de opgaver, det af Folketinget er henlagt til kommunalbestyrelsen at løse. De skal behandles i kommunalbestyrelsen, og de skal som hovedregel også altid afgøres af kommunalbestyrelsen, så de ikke alene behandler sagen, men også har kompetencen til at afgøre den og det efterfølgende ansvar for den skatteopkrævning, der skal finansiere det, man har besluttet.

På samme niveau har vi amtet. Hvis der er opgaver tilbage til amtet efter en fordomsfri drøftelse, skal amtet løse de opgaver som egne opgaver; de skal selv behandle dem, de skal selv kunne træffe den endelige beslutning, og de skal selv finansiere dem. Og for så vidt gælder det samme med det statslige niveau.

Altså egentlig har vi kommuner, amter og stat på samme niveau. Der er kun ét niveau, der egentlig er over, og det er Folketinget, der nemlig lovgiver om den kommunale aktivitet, om den amtslige aktivitet og om den statslige aktivitet.

Målet må være, at de andre offentlige systemer har veldefinerede konkrete opgaver, som de skal løse, så man selvfølgelig ikke i et amt skal beskæftige sig med sager, der er henlagt til en kommunalbestyrelse. Det må nu engang være målet. Det er på den måde, man undgår dobbeltadministration, og jeg går ud fra, alle er enige om, at det kan man være fælles om, men så lad dog det være det afgørende.

Jeg skylder de nuværende amtsråd at sige, at hvis vi betragter jordkloden som helhed – og det kan vi vel gøre – vil vi se, at man intet andet sted på jordkloden har løst sygehusopgaven bedre eller billigere end i Danmark. I de sammenlignende statistikker, der udarbejdes, kan man ikke finde ét land, hvor man har løst opgaven bedre. Man kan heller ikke finde ét land i OECD-statistikken, der har løst opgaven mere effektivt i perioden 1980-90, altså hvor man har forstået at have en større grad af effektivitet i sygehusvæsenet end den, vi kender i Danmark